

T.C.
ARSUZ KAYMAKAMLIĞI
Nardüzü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü
(Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Servisi)
AKRAN ZORBALIĞI ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

Okul/kurumda görevli öğretmenler/okul çalışanlarının öğrenciler aralarında yaşanması olası zorbalık ve şiddet olaylarında kilit rol oynadıkları bilinen bir gerçekliktir. Bu sorunla etki bir biçimde başa çıkma tutumu geliştirilmesi çok önemlidir. Çünkü okul çalışanları sergiledikleri davranışlar ile zorbalığı teşvik etme, zorbalığa izin verme ya da zorbalığı önleme potansiyeline sahiptir.

Akran Zorbalığı Nedir ?

Bir çocuğun diğer bir çocuğa yani akranına aralarında fiziksel (daha uzun, daha büyük, daha popüler vb), ekonomik (daha varlıklı) ya da farklı bir güç ilişkisi var olduğu için yineleyen biçimde ve bilerek zarar vermek amacıyla uyguladığı şiddettir. Akran zorbalığı yüz yüze olabileceği gibi (Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat gibi) internet araçları üzerinden de olabilir. Akran zorbalığının meydana geliş biçimleri arasında vurmak (bedensel zorbalık), tehdit etmek, alay etmek, sataşmak, dışlamak, oyunlara almamak (sözel ya da duygusal zorbalık) bulunmaktadır.

Eğitim ortamlarında en çok birbirine karıştırılan kavramlardan bir tanesi akran zorbalığı ile akran çatışmasıdır. İki olgu arasındaki farklı yönlere dikkat etmek ayırt edicilik açısından önemlidir.

Akran Zorbalığı	Akran Çatışması
Öğrenciler arasında arkadaşlık ilişkisi yoktur.	Öğrenciler arasında arkadaşlık ilişkisi vardır.
Öğrenciler arasında güç dengesizliği vardır.	Öğrenciler arasında güç dengesi vardır.
Davranışlar sıklıkla tekrarlanır.	Davranışlar arada sırada yaşanır; çatışma sürekli değildir.
Fiziksel ve psikolojik sonuçları kalıcı ve ağırdır.	Sonuçları ciddi değildir.
Pişmanlık ve sorumluluk alma yoktur.	Öğrenciler pişmanlık duyar ve sorumluluk alır.
Problem çözülmeye çalışılmaz.	Öğrenciler çoğunlukla problemi çözmeye çalışır.
Eşit duygusal tepki yoktur. Sadece zorbalığa maruz kalan öğrencinin yaşadığı olumsuz duygusal tepkiler vardır.	Öğrenciler arasında eşit duygusal tepki vardır.

Akran zorbalığı aktörlerinin sergileyebileceği biyopsikososyal özellikler incelendiğinde:

Davranışa Maruz Kalan Çocuklar Açısından:

Benlik saygısını yitirirler ve bunu geri kazanmak yıllarca sürebilir. Kendine ve diğerlerine olan güvenini yitirebilirler. Arkadaşlarından soyutlanabilir ve yalnız kalabilirler. Depresyona girebilirler. Devamsızlığı artabilir ya da okulu terk edebilirler. Akademik başarılarında düşme meydana gelebilir. Öfkesini başka çocuklara yönlendirebilirler.

Zorbalık Davranışı Gösteren Çocuklar Açısından:

Yardım edilmezse ileriki yıllarda da başkalarının üzerindeki güçlerini kötüye kullanmaya devam eder ve başkaları için bir tehdit oluşturabilirler. Soyutlanabilir ve yalnız kalabilirler. Başkalarıyla işbirliğinin yarattığı mutluluk, manevi tatmin gibi olumlu duygulardan yoksun kalabilirler.

Zorbalık Davranışlarına Şahit Olan Çocuklar Açısından:

Kendilerini güvende hissetmeyebilirler. Kendilerini savunmak için sürekli tetik içinde bekleyebilirler. Etraflarında olup biten şiddet davranışlarından dolayı mutsuzluk, üzüntü, korku, umutsuzluk gibi olumsuz duygulara sahip olabilirler.

T.C.
ARSUZ KAYMAKAMLIĞI
Nardüzü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü
(Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Servisi)
AKRAN ZORBALIĞI ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

Öğrencilerin birbirlerine karşı sıklıkla uyguladıkları gözlemlenen zorbalık ve şiddet olaylarında uygun bir şekilde tepki verilmesi; nerede olursa olsun şiddetin, ayrımcılığın ve kötü muamelenin kabul edilemez olduğunun öğrencilere hissettirilmesi, gösterilmesi ve öğretilmesi, karşılaşılabilecek zorbaca davranışların önüne geçilmesinde çok önemlidir. Okul binasında, bahçede, derste veya internet üzerinden -sosyal medya ortamlarında- öğrenciler birbirlerine zorbalık uyguladığında; bununla ilgili olarak neler yapabileceği, zorbalığın nasıl anlaşılabilirliği, zorbalık yapan ve zorbalığa maruz kalan öğrencilere nasıl yaklaşılabilirliği, zorbalığın ortaya çıkmaması için nasıl önlemler alınabileceği konusunda alanyazında sıklıkla dile getirilen önerilerden bazıları sıralamak gerekirse:

* Zorbalığın sıklıkla, okul bahçesi, oyun alanı, tuvaletler, dar koridorlar, kuytu yerler gibi mekânlarda ve öğle tatili veya teneffüs saatleri gibi zamanlarda yapıldığını hatırlayarak riskli mekan ve riskli zamanları dikkate almak, bu mekânlarda zaman zaman bulunmak,

* Öğrencilerin şiddet ve zorbalık durumlarında okul çalışanlarına kolayca danışabilmeleri ve yardım alabilmeleri için, her zaman ulaşılabilir olduğunu bilmelerini sağlamak,

* Zorbalığa maruz kalma veya zorbalık yapma konusunda risk taşıdığı düşünülen öğrenciler için önleyici tedbirler geliştirmeye çalışmak,

* Zorbalık yapan veya zorbalığa maruz kalan öğrenciler ile ilgili yapılacak destekleyici uygulamaların, bireyselleştirilmiş (her bir öğrenci için olmasına) dikkat etmek,

* Kabul etmeleri halinde, zorbalık yapan ve zorbalığa maruz kalan öğrencilerin duygu ve düşünce paylaşımlarına izin verecek ortamlar yaratmak, diğer öğrencilerin, paylaşım yapan arkadaşları ile empati kurabilmeleri için onlara yol göstermek rehberlik etmek.

<http://meb.ai/0zFdVe>
<http://meb.ai/UwEUaQi>
<http://meb.ai/UaR19Vl>
<http://meb.ai/FDnV8a>
<http://meb.ai/UUE1TC4>
<http://meb.ai/UMoDZeq>
<http://meb.ai/UR7KOaW>

(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 09.47)
(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 10.24)
(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 11.29)
(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 12.04)
(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 13.23)
(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 13.31)
(Erişim Zamanı: 19.10.2023 – 13.36)

* Gereğesi ne olursa olsun, şiddetin hiç bir türünün kabul edilemez olduğunu göstermek açısından öğrencilere model olmak,

* Öğrencilerin cinsiyet, ırk, dil, din, mezhep, fiziksel özellikler gibi bireysel farklılıklara karşı hoşgörülü ve diğer bireylere karşı saygılı olmalarını teşvik etmek,

* Şiddetle mücadeleyi kolaylaştırmak için, şiddete asla izin vermeyen ve birlikte uyulması gereken sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirlemek, kuralların ihlal edilmesi durumunda, şiddete / zorbalığa maruz kalan bir bireyin yaşaması muhtemel duyguları kavramalarını sağlayarak, kuralların öğrenciler tarafından içselleştirilmesine yardımcı olmak.

* Zorbalık konusunda sınıf içi etkinlikler düzenleyin ve öğrencileri şiddet ve zorbalık konusunda bilgilendirmek,

* Öğrencilerin kendine güven, özsaygı ve sosyal becerilerinin geliştirilmesi, arkadaşlık ilişkileri kurabilmelerini sağlayabilmek için akademik başarıya odaklanmalarını sağlamak ve kişilik/karakter gelişimine önem vermek,